

องค์ประกอบของการสื่อสาร

การดำรงชีวิตของมนุษย์ที่อยู่รวมตัวกันเป็นสังคม จำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลในสังคม เพื่อถ่ายทอดความคิด ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ระหว่างกัน การสื่อสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการประสานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสังคม ช่วยสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงาน การทำธุรกิจต่าง ๆ ช่วยสืบทอดวัฒนธรรมประเพณี สะท้อนให้เห็นภาพความเจริญรุ่งเรืองวิถีชีวิตของผู้คน พัฒนาความเจริญก้าวหน้าทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี คุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนช่วยธำรงสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข

การสื่อสารมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในยุคโบราณมีการวาดภาพแสดงอิริยาบถ และสิ่งต่าง ๆ เพื่อสื่อสารให้บุคคลอื่นเข้าใจ ต่อมามีการกำหนดภาษาพูด การประดิษฐ์ตัวอักษรเพื่อใช้ในการสื่อสาร สำหรับวิธีการสื่อสารเมื่อสังคมเริ่มใหญ่ขึ้นและระยะทางเริ่มไกลขึ้นก็มีการพัฒนามาตามลำดับ โดยเริ่มจากใช้นกพิราบ ม้าเร็ว พาหนะต่าง ๆ การใช้จดหมาย โทรเลข การใช้โทรศัพท์ จนถึงยุคปัจจุบันที่มีระบบอินเทอร์เน็ตทำให้วิธีการสื่อสารเปลี่ยนเป็นการส่งอีเมล หรือแชตผ่านไลน์

องค์ประกอบการสื่อสาร มีดังนี้

1. **ผู้ส่งสาร (sender)** หมายถึง บุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงาน หรือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการส่งสาร ผู้ส่งสารถือเป็นองค์ประกอบแรกที่ทำให้เกิดกระบวนการสื่อสาร เป็นต้นทางของการสื่อสารข้อมูล ผู้ส่งสารจะต้องมีความเข้าใจในสารที่จะสื่อออกไปอย่างแจ่มแจ้ง มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพราะมีหน้าที่ในการสร้างข้อมูลให้อยู่ในรูปสัญลักษณ์ เช่น ภาษา กิริยาท่าทาง นอกจากนี้ยังต้องเข้าใจถึงความสามารถและความพร้อมของผู้รับสาร เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกวิธีการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม
2. **ข้อมูลข่าวสาร (message)** หมายถึง ข้อมูล เรื่องราว ความคิด ความรู้ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้ส่งสารต้องการส่งไปให้ผู้รับสาร โดยข้อมูลข่าวสารนั้นประกอบด้วยเนื้อหาของสาร และรูปแบบของสาร เนื้อหาของสารอาจเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นองค์ความรู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นความจริง หรือข้อคิดเห็นส่วนตัวของผู้ส่งสารซึ่งอาจจริงหรือไม่จริงก็ได้ ส่วนรูปแบบของสารอาจเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน หรืออยู่ในรูปที่ไม่เป็นถ้อยคำ เช่น กิริยา ท่าทาง สัญลักษณ์ และสัญญาณต่าง ๆ
3. **ผู้รับสาร (receiver)** หมายถึง บุคคล กลุ่มบุคคล ซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางที่ผู้ส่งสารต้องการให้ไปถึง ถ้าผู้รับสารตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้ส่งสาร ก็แสดงว่าการสื่อสารสำเร็จ
4. **สื่อหรือช่องทาง (media or channel)** หมายถึง สื่อหรือวิธีที่เป็นตัวกลางในการส่งสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร เช่น นกพิราบ โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์
5. **โพรโทคอล (protocol)** หมายถึง กฎระเบียบหรือวิธีการที่ใช้ในการสื่อสารให้สามารถเข้าใจคุยกันรู้เรื่อง โดยเป็นข้อตกลงระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โพรโทคอลเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการสื่อสารในยุคปัจจุบันเพราะการส่งข่าวสารผ่านอินเทอร์เน็ตจากคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งไปยังอีกเครื่องหนึ่งจำเป็นต้องมีซอฟต์แวร์ ทำให้การสื่อสารข้อมูลเป็นไปตามโปรแกรมที่กำหนด